

Meginreglur í innviðafjárfestingum

ÓLAFUR SIGURÐSSON
FRAMKVÆMDASTJÓRI BIRTU
LÍFEYRISSJÓÐS OG FORMAÐUR
NEFNDAR UM
FJÁRFESTINGARUMHVERFI
LÍFEYRISSJÓÐA

Efnahags- og framfarastofnunin (OECD) hvetur aðildarríki til þess að auka samstarf við einkageirann við uppbyggingu innviða.

OECD Principles for Private Sector Participation in Infrastructure

ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT

INTERNATIONAL FUTURES PROGRAMME

PROJECT ON STRATEGIC TRANSPORT INFRASTRUCTURE TO 2030

**PENSION FUNDS INVESTMENT IN INFRASTRUCTURE
A SURVEY**

September 2011

© 2011 OECD

Contact: Raffaele.DELLACROCE@oecd.org
Pierre-Alain.SCHIEB@oecd.org
Barrie.STEVENS@oecd.org

Meginreglur OECD um innviði

Árið 2007 samþykkti fulltrúaráð OECD meginreglur um aðkomu einkaaðila að innviðum.

–Reglunum er ætlað að vera stjórnvöldum til leiðsagnar um það hvernig samstarfi er best háttað þegar kemur að fjármögnun og uppbyggingu innviða sem hafa mikilvæga efnahagslega þýðingu.

Reglurnar voru skrifaðar innan vébanda fjárfestingaráðs OECD (e. *Investment committee*) í breiðu samstarfi og samráði.

Þeim er einkum ætlað að þjóna þörf stjórnvalda við mat á aðgerðaáætlunum, upplýsingagjöf, og alþjóðlegu samstarfi við uppbyggingu innviða.

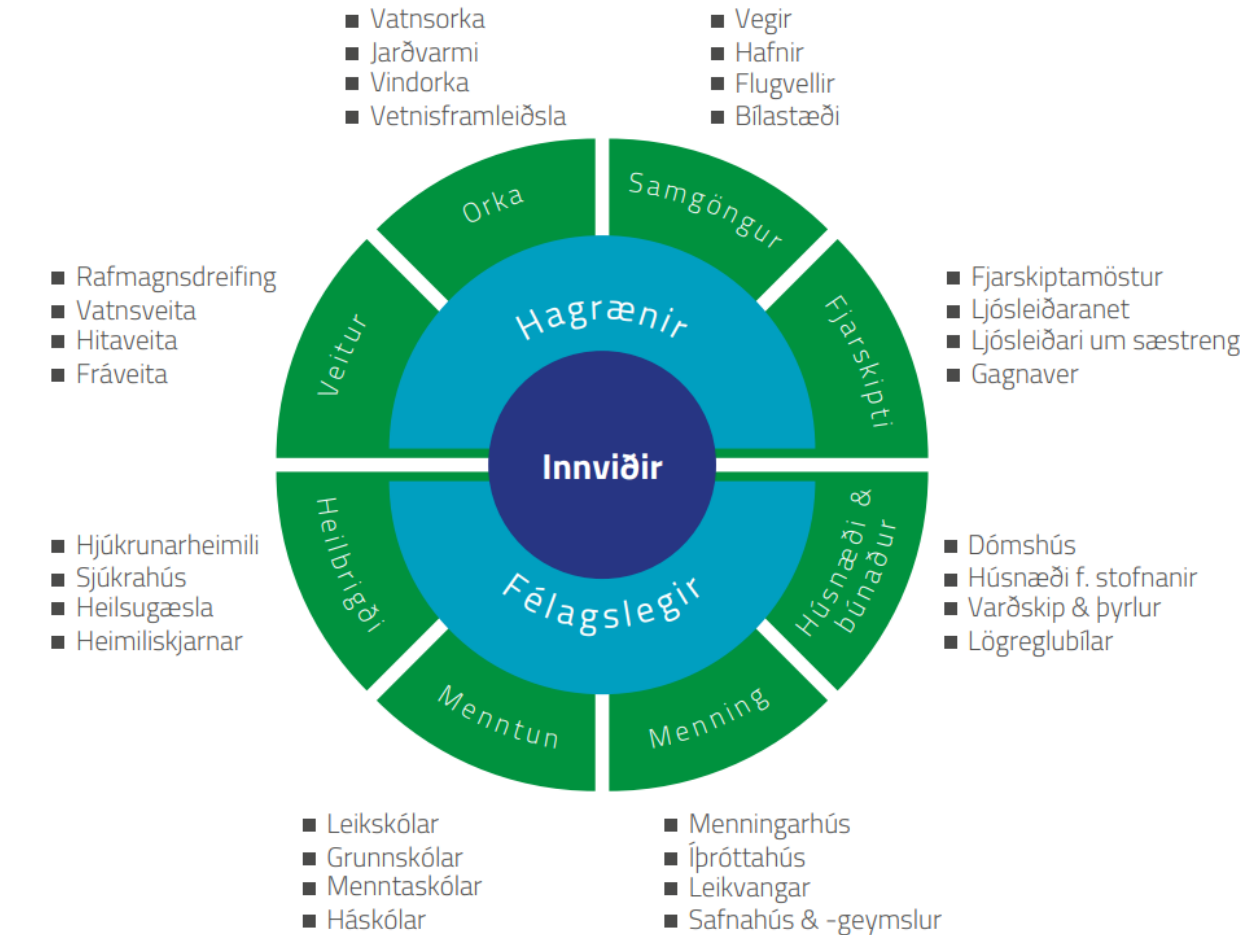
Í ljósi mikilvægis innviða fyrir hagvöxt, nýsköpun og framleiðniþróun á Íslandi telst það jafn mikið hagsmunamál fyrir haghafa lífeyrissjóða eins og aðra að leitað verði allra leiða til að byggja upp innviði og

er ekki upplagt að gera það í samræmi við meginreglur OECD.

Mikilvægt er að skilgreina betur hugtakið innviði á Íslandi og marka stefnu um þá innviði sem stjórnvöld vilja:

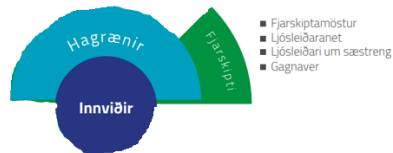
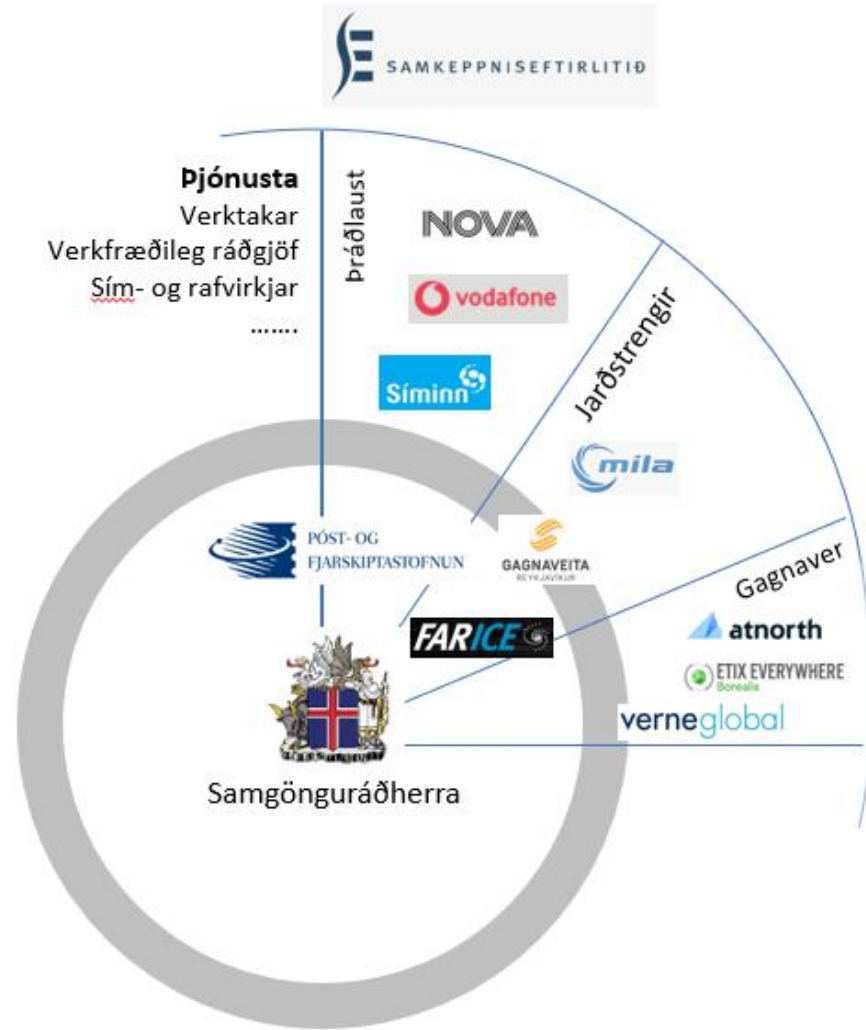
- 1). byggja upp án aðkomu einkageirans,
- 2). blanda eignarhaldi með einkageiranum og eða
- 3). fela þeim að fullu sem rekstur samkeppnisinnviða

<http://www.oecd.org/futures/infrastructureto2030/48634596.pdf>, bls 28.

Fjarskiptainnviðir

Verum minnug þess að skilningur okkar á hugtakinu innviðir getur tekið breytingum yfir tíma og ráðist af mikilvægi þeirra í samfélaginu og eftir atvikum skoðunum.

Virk samkeppni

Meginregla nr. 7

Ábatinn af þátttöku einkaaðila í innviðarverkefnum er aukinn með virkri samkeppni, þar með talið aðhaldi frjálsra viðskipta, afnámi á óþarfa takmörkunum og innleiðingu og eftirfylgni með samkeppnislögum og reglum.

*The benefits of private sector participation in infrastructure are enhanced by efforts to create a competitive environment, including by subjecting activities to appropriate **commercial pressures**, dismantling unnecessary **barriers to entry** and implementing and enforcing adequate competition laws.*

Umræðupunktur

Ísland er að mati Alþjóða fjarskiptasambandsins til fyrirmyndar í þróun fjarskiptainnviða. Aðalritari sambandsins sagði árið 2018 þegar stjórnvöldum var veitt viðurkenning að uppbygging fjarskiptainnviða snýr ekki bara að fjárfestingu einkaaðila, heldur líka að hið opinbera þurfi að koma að málum.

Sigurður Ingi Jóhannesson samgöngu og sveitarstjórnarráðherra sagði þá viðurkenninguna undirstrika stefnu íslenskra stjórnvalda um að efla aðgengi að öflugum fjarskiptakerfi, ásamt því að vera viðurkenning fyrir fjarskiptafyrirtækin sem hann sagði hafa náð árangri vegna **virkrar samkeppni** og miklum fjárfestingum.

Stefnumarkandi innviðauppbygging

Meginregla nr. 11

Stefna varðandi þátttöku einkaaðila í innviðauppbygginu þarf að vera að vel kynnt og skilningur á markmiðum stefnunnar til staðar hjá ríkisstjórn, innan ráðuneyta og á viðeigandi stjórnsýslustigum.

Strategies for private sector participation in infrastructure need to be understood, and objectives shared, throughout all levels of government and in all relevant parts of the public administration.

Umræðupunktur

Mikilvægt umhugsunarefni fyrir opinbera aðila er samhæfing innviðastefnu, meðal annars vegna þess að mismunandi stefnumörkun kann að vera fylgt á landsvísu og í sveitarstjórnnum.

Oft er þörf á samræmingu, því innviðaverkefni á einum stað getur haft veruleg áhrif út fyrir það svæði, jafnvel neikvæð.

Í þessu sambandi er því þörf fyrir almenna opinbera stefnumörkunum um innviði og ekki síst um þátttöku einkageirans í heildarstefnu um uppbyggingu innviða á landsvísu.

Skilvirkari stjórnsýsla

Meginregla nr. 12

Mögulega þarf að skilgreina regluverk í kringum samstarf þvert á lögsagnarumdæmi og stjórnsýslustig, m.a. við og á milli sveitarfélaga.

Mechanisms for cross-jurisdictional co-operation, including at the regional level, may have to be established

Umræðupunktur

Þar sem innviðaverkefni fela í sér aðskilda lögsögu, þ.m.t. eru á svæði fleiri en einnar fullvalda þjóðar, er sérstök varúð nauðsynleg til að tryggja að verkefnamarkmið séu skýr og grundvölluð á formlegum samningum og að úrlausn ágreiningsmála sé skilvirk.

Þetta á við um innviðaverkefni almennt, en það er sérstaklega mikilvægt ef einkaaðilar koma að málum þar sem mat þeirra á pólitískri áhættu ræðst talsvert af því hversu skýrt regluverkið og viðeigandi lagaskil eru

Þetta ætti almennt séð ekki að vera áskorun á Íslandi, en þetta getur þó lotið að verkefnum sem tengjast mörgum stjórnsýslustigum